

Sygnatura akt VI Ka 670/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **23 września 2015** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Bożena Żywioł

Protokolant Marzena Mocek

przy udziale -

po rozpoznaniu w dniu 22 września 2015 r.

sprawy

1. **J. K. (1)** (poprzednio Ł.) ur. (...) w Z., syna M. i H.

obwinionego z art. 184 ust. 1 ustawy z dn. 9.06.2011r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 163, poz. 981 z późn. zm.) w zw. z art. 224 powołanej ustawy w zw. z §10 pkt 1, §40 ust. 1, §168 ust. 3, §173 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dn. 28.06.2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w podziemnych zakładach górniczych (Dz. U. Nr 139 poz. 1169 z późn. zm.) w zw. z pkt 5, 8.1 i załącznikiem nr 11a "Projektu technicznego drażenia i wykonania obudowy przekopu(...), pochylni (...) i chodnika badawczego (...) w pokładzie (...) przy użyciu kombajnu chodnikowego lub MW", pkt III.1, VI.3, VI.4 "Technologii drażenia i wykonania obudowy przekopu (...), pochylni (...) i chodnika badawczego (...) w pokładzie (...) przy użyciu kombajnu chodnikowego lub MW", metrykami strzałowymi nr (...)

2. **M. B.** ur. (...) w E.,

syna J. i H.

obwinionego z art. 184 ust. 3 pkt 1 i 4 ustawy z dn. 9.06.2011r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 163, poz. 981 z późn. zm.) w zw. z art. 224 powołanej ustawy w zw. z §10 pkt 1, §40 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dn. 28.06.2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w podziemnych zakładach górniczych (Dz. U. Nr 139 poz. 1169 z późn. zm.) w zw. z pkt 5, 8.1 i 11a "Projektu technicznego drażenia i wykonania obudowy przekopu (...), pochylni (...) i chodnika badawczego (...) w pokładzie (...) przy użyciu kombajnu chodnikowego lub MW", w zw. z pkt I.8, I.10, III.8 "Technologii drażenia i wykonania obudowy przekopu (...), pochylni (...) i chodnika badawczego (...) w pokładzie (...) przy użyciu kombajnu chodnikowego lub MW"

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżyciela publicznego i obrońcę obwinionego M. B.

od wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 21 kwietnia 2015 r. sygnatura akt II W 758/14

na mocy art. 437 kpk w zw. z art. 109 § 2 kpw oraz art. 104 § 1 pkt 7 kpw i art. 118 § 2 kpw

1. uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 5 § 1 pkt 4 kpw umarza postępowanie przeciwko J. K. (1) i M. B. o zarzucone im wykroczenia opisane w części wstępnej zaskarżonego wyroku;

2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz J. K. (1) kwotę 2420 (dwa tysiące czterysta dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu wydatków związanych z ustanowieniem obrońcy w sprawie;

3. kosztami postępowania w sprawie obciąża Skarb Państwa.

VI Ka 670/15

UZASADNIENIE

W następstwie kontroli instancyjnej wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 21 kwietnia 2015r., sygn.akt II W 758/14 - zaskarżonego apelacją oskarżyciela publicznego /na niekorzyść obwinionego J. K. (1)/ oraz apelacją obrońcy obwinionego M. B./na korzyść tego obwinionego/ - Sąd Okręgowy w Gliwicach uchylił orzeczenie sądu pierwszej instancji i umorzył postępowanie wobec obu obwinionych o zarzucane im wykroczenia, a kosztami postępowania w sprawie obciążył Skarb Państwa.

Rozstrzygnięcie sądu odwoławczego zostało zdeterminowane faktem, że z dniem 29 kwietnia 2015r. upłynął termin przedawnienia karalności wykroczenia zarzucanego obwinionemu K., a z dniem 17 maja 2015r. - termin przedawnienia karalności wykroczenia zarzucanego obwinionemu B..

Upływ terminu przedawnienia stanowi ujemną przesłankę procesową, która skutkuje koniecznością umorzenia postępowania.

Sąd Okręgowy nie podzielił zarzutów apelacji obrońcy obwinionego B., jak i zawartego w środku odwoławczym wniosku o uniewinnienie obwinionego.

Sąd Rejonowy, wbrew podniesionym w apelacji zarzutom, dokonał wszechstronnej, logicznej, zgodnej z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego oceny zgromadzonego materiału i na takiej podstawie doszedł do w pełni trafnych wniosków merytorycznych czyniąc zasadne ustalenia faktyczne.

Nie ulega wątpliwości, w świetle ustaleń dokonanych po wypadku, jakiemu w dniu 17 maja 2013r. uległ pracownik (...) S.A. Oddział KWK (...) R. M. w Z., że w dniu 17 maja 2013r. na zmianie popołudniowej w drażonym przekopie (...) brak było wzmocnienia obudowy tego przekopu podciągami stalowymi w stropie po stronie wschodniej, na odcinku od 40 mb do 45 mb oraz po stronie zachodniej na odcinku od 43,5 mb do 45 mb. Tymczasem zgodnie z dokumentacją, a to technologią drażenia i wykonania obudowy przekopu (...), pochylni (...) i chodnika badawczego (...) w pokładzie (...) przy użyciu kombajnu chodnikowego lub MW, obudowa wyrobiska powinna być wzmocniona podciągami stalowymi, przy czym maksymalne dopuszczalne opóźnienie w budowie podciągów w stosunku do czoła przodka mogło wynosić 3 m.

Jak wynika z podanych wyżej danych, brak podciągów występował na większych odległościach. Odpowiedzialnym za taki stan rzeczy był obwiniony M. B., pełniący funkcję sztygara zmianowego oddziału (...), gdyż do jego obowiązków należał nadzór nad prawidłowością prowadzonych prac dołowych.

Wymaga podkreślenia, iż powinnością obwinionego było wyegzekwowanie od podległych pracowników przestrzegania warunków i wymogów wynikających ze wspomnianej dokumentacji, celem wyeliminowania niebezpieczeństwa dla zdrowia i życia członków brygady prowadzącej prace w rejonie wyrobiska.

Należy także podkreślić, że obwiniony negując swoją winę odmówił złożenia wyjaśnień jak i udzielenia odpowiedzi na jakiegokolwiek pytania, stąd też nie wskazał argumentów pozwalających na uznanie, że jednak nie ponosi on odpowiedzialności za zaistniały, niewątpliwy, tan rzeczy.

Jeśli natomiast chodzi o apelację złożoną przez oskarżyciela publicznego, to sąd odwoławczy stwierdził, że istotnie, zgromadzony do tej pory materiał dowodowy i rozważania czynione na jego podstawie przez sąd meriti, zawarte w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku, nie przekonują do słuszności stanowiska tego sądu, iż faktycznie

brak było podstaw do przyjęcia odpowiedzialności obwinionego K. w zakresie zarzuczonego mu wykroczenia, a to dlatego, że nie wszystkie istotne kwestie rzutujące na taką ewentualną odpowiedzialność zostały w toku postępowania wyjaśnione.

Na taką właśnie, niewyjaśnioną okoliczność wskazał apelujący. Nie można bowiem odmówić trafności uwadze skarżącego, że skoro obwiniony podpisał metryki strzałowe 29 kwietnia 2013r., to jest po zatwierdzeniu w dniu 14 marca 2013r. projektu technicznego drażenia i wykonania obudowy przekopu (...), to posiadał wiedzę, że zgodnie z metryką obudowy /załącznik 11a/ zastosowana zostanie obudowa chodnikowa w odstępach co 0,5 m. Tymczasem wykonanie robót strzałowych na zatwierdzone w metrykach 1,2 m, skutkujące odsłonięciem stropu na taką właśnie głębokość, prowadziło do sytuacji, że strop nie będzie bezzwłocznie zabezpieczony obudową tymczasową, wykonywaną przy pomocy kombajnu tylko na odcinku 0,5 m.

Nie ulega wątpliwości, że dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy koniecznym było zasięgnięcie opinii osoby posiadającej wiedzę specjalistyczną.

Sąd pierwszej instancji dopuścił dowód z takiej opinii i – jak wynika to z uzasadnienia zaskarżonego wyroku, oparł swoje rozstrzygnięcie na stwierdzeniu biegłego, iż metryki strzałowe zostały wykonane w sposób prawidłowy i w sposób prawidłowy zostały zatwierdzone przez obwinionego, ale na dzień wypadku zostały nieprawidłowo zastosowane. Rzecz jednak w tym, że inne twierdzenia biegłego powyższej tezie przeczą. I tak, w opinii /k-108/ podano, że:

- skoro obwiniony podjął decyzję o wprowadzeniu kombajnu do przodka, to wiedział, że zatwierdzone przez niego metryki strzałowe nie są zgodne z zastosowaną technologią drażenia przekopu /obwinionemu postawiono właśnie taki zarzut/,

- metryka nie była zgodna z technologią drażenia, bo przewidywała otwarcie stropu na 1,2

-odsłonięcie przodka przy pomocy MW mogło nastąpić jedynie na głębokość 0,7 m, natomiast nie było metryki strzałowej, która by na to pozwalała,

-otwarcie wyrobiska mogło nastąpić na głębokość 0,7 m, ponieważ przy drażeniu kombajnem i MW otwarcie może nastąpić maksymalnie na głębokość 1 odrzwi, a przodek powinien być natychmiast zabezpieczony obudową tymczasową,

-przy strzeleniu MW na głębokość 2 odrzwi, tj do 1,2 m- kombajn nie mógłby być elementem służącym do wykonania obudowy tymczasowej.

Z naprowadzonych powyżej względów, w ocenie sądu odwoławczego nie można uznać, by sprawa oceniana pod kątem zasadności zarzutu postawionemu obwinionemu K., została wyjaśniona w sposób przekonujący i zrozumiały, zwłaszcza dla każdego, kto nie ma wiedzy specjalistycznej. Tymczasem, to takiemu wyjaśnieniu miało służyć dopuszczenie dowodu z opinii biegłego. Chodziło o wytłumaczenie w sposób zrozumiały i jednoznaczny wszelkich kwestii techniczno-merytorycznych związanych z czynnościami, które wykonywał obwiniony.

W sytuacji, gdy w obecnym stanie dowodowym sprawy nie można uznać, aby została ona wyjaśniona w stopniu umożliwiającym ocenę prawidłowości uniewinnienia J. K., a jednocześnie zaistniała wzmiankowana już ujemna przesłanka procesowa, wyłączająca dalsze prowadzenie postępowania – Sąd Okręgowy uchylił zaskarżony wyrok także w odniesieniu do obwinionego J. K. (1) i postępowanie umorzył.

Już tylko na marginesie podnieść należy, że zawarty w apelacji oskarżyciela wniosek o zmianę wyroku i skazanie obwinionego, abstrahując od kwestii przedawnienia karalności wykroczenia, był niedopuszczalny, jako naruszający zakaz ustawowy wynikający z art. 454 § 1 kpk w zw. z art.109 § 2 kpw.